

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.172/2015/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a **felszámoló szervezet neve** (székhelye, **felszámolóbiztos neve**) felszámoló részéről adott meghatalmazás alapján eljár Dr. Maros Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Maros Miklós ügyvéd) által képviselt **felperes "fa" neve** felperes címe szám alatti székhelyű felperesnek - a dr. Pályi Sándor ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve**, címe szám alatti lakos I. rendű, valamint **II.rendű alperes neve**, címe szám alatti lakos II. rendű alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perben a Szolnoki Törvényszék 2014. november 5. napján kelt 8.G.20.091/2014/13. számon meghozott ítéletével szemben az alperesek által 16.sorszámú előterjesztett fellebbezésre tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja** és annak első bekezdését az alábbiak szerint átszövegezi.

A bíróság megállapítja, hogy az I. és II. rendű alperesek, mint a **felperes neve** vezetői a cég fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, ezáltal a társaság vagyona 4.020.000,- (Négymillió-húszezer) Ft-tal csökkent. Az alpereseknek a vagyonsökkenésért fennálló felelőssége egyetemleges.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi I. és II. rendű alperest, hogy egyetemleges kötelezettként 15 nap alatt fizessenek meg a felperesnek 20.000,- (Húszezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Egyetemlegesen kötelesek az alperesek külön felhívásra megfizetni az államnak 48.000,- (Negyvennyolcezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

A felperesi kft-t 2011. április 6-án jegyezték be a cégnyilvántartásba, mely időponttól kezdődően a társaság önálló képviseletre jogosult, munkavállalóként alkalmazott ügyvezetője 2012. március 22-ig **személy 1. neve** volt. Ezt követően, a cég ellen elrendelt felszámolás kezdő időpontjáig, 2013.szeptember 17-ig alperesek együttesen látták el a cégvezetést, ebben az időszakban kizárólag ők voltak a kft. tagjai.

A felperesi gazdasági társaság ellen a NAV Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóság Végrehajtási Osztálya 2012. április 20-án végrehajtást rendelt el 546.000,- Ft adótartozás behajtása érdekében. A cég számlájára ekkor vezetett beszédési megbízás azonban eredménytelen maradt. Az

adóhatóság 2012. május 7-én újabb fizetési felhívást adott ki a felperesi cég felé, 591.102,- Ft megfizetése érdekében, egyidejűleg értesítette a cégbíróságot a végrehajtás megindulásáról, azonban ez utóbbi intézkedés sem hozott eredményt, a cég számláján végrehajtható összeg akkor sem állt rendelkezésre.

Az I. rendű alperesi tag **személy 1. neve** cégnél fennállt munkaviszonyát 2012. március 22-én kiadott, május 10. napjára szóló rendes felmondással megszüntette, ezzel kapcsolatban a felek között elszámolási vita keletkezett, a volt munkavállaló 1.600.000,- Ft-ot meghaladó követelést kívánt érvényesíteni, melyet a felperes akkori ügyvezetői (I. és II. rendű alperesek) nem találtak elfogadhatónak. A volt munkavállaló ezért munkaügyi pert kezdeményezett, ennek eredményeként a Szolnoki Munkaügyi Bíróság 3.M.230/2012/23. sorszámú, 2013. február 7. napján jogerőre emelkedett ítéletével elmaradt munkabér, szabadság megváltás és egyéb jogcímeken összesen 2.548.016,- Ft és járulékai erejéig marasztalta a volt munkavállaló javára a felperesi céget, mint munkáltatót.

A felperesi kft. 2012. március 30-án, majd pedig 2012. május 17-én értékesítette két gépjárművét, összesen 7.550.000,- Ft vételárért. A első gépjármű értékesítéséből 3.650.000,- Ft vételár folyt be a felperesi céghez. A második, az **jármű forgalmi rendszáma** forgalmi rendszámú Peugeot típusú gépkocsi értékesítése nyomán, a járműre kötött lízingszerződés megszüntetéséhez kapcsolódóan 3.529.227,- Ft összegű levonást érvényesített végelszámolásában a finanszírozó cég, a felperes részére ezért csak 370.000,- Ft különbözet kifizetésére került sor, 2012. májusában.

Az alperes által nyújtott tagi kölcsönből az alábbi visszafizetések történtek alperesek részére:

- 2012. április 4-én az I. rendű alperes részére 900.000,- Ft, II. rendű alperes részére 1.570.000,- Ft,
- 2012. április 5-én II. rendű alperes részére 650.000,- Ft,
- 2012. április 6-án ugyancsak II. rendű alperes részére 500.000,- Ft,
- 2012. április 30-án II. rendű alperes részére 100.000,- Ft,
- 2012. május 31-én II. rendű alperes részére 300.000,- Ft.

A tagi kölcsönök visszafizetésére fenti időszakban összesen 4.020.000,- Ft-ot fordított a cég.

A Szolnoki Törvényszék 4.Fpk.16-13-000264/2.számú végzésével rendelte el a felperes felszámolását, a felszámolás kezdő időpontja: 2013. szeptember 17. napja. A felszámolási eljárás során két hitelező jelentett be hitelezői igényt, a NAV Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Adóigazgatósága - adótúlfizetés figyelembevételével csökkentett összegben - 338.702,- Ft járadékkövetelést kívánt érvényesíteni, míg **személy 1. neve** a Szolnoki Munkaügyi Bíróság 2013. február 7-én jogerőre emelkedett ítéletével, a javára megítélt 1.352.184,- Ft elmaradt munkabér, valamint 227.214,- Ft összegű szabadságmegváltás iránti igényt jelentett be, melyet a Cstv. 57. § (1) bekezdés alapján „a” kategóriás hitelezői igényként vett nyilvántartásba a felszámoló. További 968.618,- Ft összegű, ugyancsak szabályszerűen bejelentett követelése a Cstv. 57. § (1) bekezdés f) pontja alapján került nyilvántartásba vételre.

A felperes felszámolója útján indított pert, keresetében kérte a Cstv. 33/A. § alapján annak megállapítását, hogy az alperesek a felperesi cég fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, s ezáltal a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították. Kérte annak megállapítását is, hogy fentiek tekintetében alperesek felelőssége egyetemleges. Felperes keresetének indokolásában kiemelte, hogy az alperesek a gépjármű értékesítésből származó bevétel jelentős részét tagi hitelek visszafizetésére fordították, annak ellenére, hogy a társaságnál ennél rövidebb lejáratú és felszámolási szabályok szempontjából előbbre sorolt tartozások is ekkor már esedékesek voltak. A tagi kölcsön címen fennálló követeléseket a társaság külső hitelezőit megelőzően kielégítették, ezzel a hitelezők érdekeivel ellentétesen jártak el.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadták, hogy a kft. a kitűzött célt, a biogáz termeléssel-forgalmazással kapcsolatos tevékenységet nem tudta megvalósítani, a társaság érdemi működést nem végzett, bevétele nem keletkezett. A társaság működését kizárólag a mindvégig folyamatosan általuk nyújtott, jelentős mértékű tagi hitelekkel finanszírozták. Alperesek hangsúlyozták, hogy a hitelezők érdekének figyelembe vételével irányították a gazdasági társaságot, ez kitűnik a **személy 1. neve** felé kiadott rendes felmondás indokolásából is. Előadták, hogy az adótartozás végrehajtását 2012. április 30-án, csak azt követően rendelték el, hogy ők az első gépjármű értékesítést lebonyolították, a tagi kölcsönök egy részét addigra már vissza is fizették.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelem szerint állapította meg, hogy az alperesek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el ügyvezetői feladataikat és ezáltal a hitelezők követelésének teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították. Alperesek felelősségét egyetemlegesnek minősítette. A bíróság ítéletének indokolásában 2012.március 22. napjánban határozta meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét a felperesi cégnél, azon nappal egyező időpontban, amikor **személy 1. neve** munkaviszonyának megszüntetésére rendes felmondás útján sor került. Kiemelte, a felmondás indokolásából kitűnik, hogy a társaság által kitűzött cél nem valósult meg, a társaságnak a jövőben sem lesz bevétele, mely fedezhetné a hitelezői követeléseket. Az alperesek számára ekkor már ismert volt, hogy az elbocsátott munkavállaló felé a cégnek tartozása keletkezett, továbbá 2012. április 20-án, valamint május 4-én a NAV is már beszédési megbízást nyújtott be - eredménytelenül - a gazdasági társaság bankszámlájával szemben. Erről a vezető tisztségviselő alpereseknek mindenképpen tudomással kellett rendelkezniük. Az alperesi cégvezetőknek 2012. márciusában már előre látniuk kellett, illetőleg ésszerűen előre láthatták, hogy a cég fizetési kötelezettségeinek várhatóan nem tud eleget tenni, a tartozások esedékességekor likvid pénzeszköz hiányában nem lesz képes a két hitelező követelését kiegyenlíteni. Az alperesek védekezése kapcsán megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy a Cstv. 33/A. § szerinti felelősséget nem az alapozza meg, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet melyik ügyvezető magatartása miatt következett be, hanem az, hogy ha az ilyen helyzet bekövetkezte után az ügyvezető nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján jár el és ezzel okozati összefüggésben a társaság vagyona csökken. Nincs tehát jelentősége annak, hogy fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet milyen okból, esetlegesen kinek a felróható magatartása miatt következett be.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatását, fellebbezésük célját és tartalmát tekintve a kereset elutasítására irányult. Álláspontjuk szerint az ítélet megalapozatlan, mivel a bíróság nem vette figyelembe a korábbi ügyvezető, **személy 1. neve** működését és azt, hogy az ő cégvezetői tevékenységének időszakában keletkeztek azok a közterhek, melyek alapján alpereseket elmarasztalta a bíróság. **személy 1. neve** alperesi perbevonása nélkül emiatt megalapozott döntés a perben nem hozható. Állították, hogy nem nyert egyértelműen bizonyítást a per során az a körülmény, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet pontosan mikor következett be, ennek időpontja ahhoz nem köthető, hogy az alperesek mikor szereztek tudomást az adóhatóság felé fennálló köztartozásokról, hanem jóval később, a munkaügyi perből fakadó bérjellegű kötelezettségek végrehajthatatlanságának bekövetkezte volt ilyen körülmény, ez pedig már 2013. év közepére tehető. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, a két gépjármű értékesítéséből pontosan milyen bevételhez jutott a cég és állították, hogy a tagi kölcsönök részbeni visszafizetését követően még mindig rendelkezett annyi pénzvagyonnal a társaság, hogy a köztartozását rendezze.

A másodfokú eljárás során az ítéeltábla az Igazságügyi Minisztérium Céginformációs Szolgálatától hivatalból beszerezte, és mint bizonyítékot a per anyagává tette a felperesi kft. 2012. évre vonatkozó

társasági vagyonmérlegét és éves pénzügyi beszámolóját. A perbeli tényállás az ebből megállapítható peradatokkal kiegészítendő: az adós gazdálkodó szervezet 2012. január 1. napján még 444.000,- Ft készpénzzel, 257.000,- Ft követeléssel és 10.404.000,- Ft befektetett eszközzel rendelkezett, rövidlejáratú kötelezettsége 17.467.000,- Ft volt. Az év végére tárgyi eszköz állománya teljesen megszűnt, követelése 237.000,- Ft-ra csökkent, pénzeszközzel pedig már egyáltalán nem rendelkezett. A rövid lejáratú kötelezettségek összege ekkor még mindig 4.273.000,- Ft volt.

A fellebbezés k i s e b b r é s z é b e n a l a p o s.

A felperes keresetében kérte az I., II. rendű alperesek felelősségének megállapítását, mivel álláspontja szerint az adós gazdálkodó szervezet vagyona a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az alperesek, mint ügyvezetők tevékenysége folytán csökkent. A másodfokú eljárás során - keresetét pontosítva - a vagyoncsökkenés mértékét 4.020.000,- Ft-ban jelölte meg.

Ha a jogi személy tagja, vezető tisztségviselője a jogi személy tevékenységi körében jár el, és ilyenkor a jogi személlyel szerződéses vagy szerződésen kívüli jogviszonyban álló harmadik személynek érdeksérelmet okoz, a polgári jogi felelősségi jogkövetkezmények általában a jogi személlyel szemben alkalmazhatók. Más a helyzet akkor, ha külön jogszabály szankciós jelleggel átviszi a felelősséget a tagra, vezető tisztségviselőre. Ebben az esetben a tag, vezető tisztségviselő a deliktualis kárfelelősség feltételei szerint felel a felróható magatartással okozati összefüggésben harmadik személynél keletkező vagyoni hátrányért.

A gazdasági társaságokról szóló - a perbeli jogvita elbírálására nézve hatályos - 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. § (2) bekezdése szerint a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal, a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a gazdasági társaság fizetési képtelenségével fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezető tisztségviselők ügyvezetési feladataikat a társaság hitelezői érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. A törvény e követelmény felróható megszegése esetére, ha a gazdasági társaság fizetési képtelenné vált, előírhatja a vezető tisztségviselő hitelezőkkel szembeni helytállási kötelezettségét.

A Gt. 30. § (3) bekezdése továbbfejlesztette a vezető tisztségviselőre vonatkozó korábbi felelősségi szabályokat és a korlátozott felelősséget speciális szabályozással áttörte, és a „jogszerűtlen gazdálkodásért” való személyes vezetői felelősség (wrongful trading) intézményét valósította meg annak érdekében, hogy a társaság ügyvezetését csődközelben helyzetben visszatartsa a hitelezői érdekeket sértő magatartásoktól.

A hitelezővédelmi tényállás beiktatását az indokolta, hogy a felelősen gazdálkodó üzletembertől elvárható, hogy a céget fizetési képtelenséggel fenyegető helyzetben (már ettől az időponttól kezdve) úgy működtesse, hogy ne veszélyeztesse a hitelezők követelés-behajtási esélyeit. Ilyen esetben az ügyvezetőnek - ha nem kezdeményezi a csődeljárást, illetve a felszámolási eljárást - minden igyekezetével arra kell törekednie, hogy a hitelezők követelésükhöz hozzájussanak. A vezető tisztségviselőknek e követelmény megszegése esetére előírt, hitelezőkkel szembeni helytállási kötelezettségét szabályozza.

A Gt. 30. § (3) bekezdésében foglalt utaló szabály szerint a Cstv. 33/A. § rendelkezései alkalmazandók.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének jelen ügyben hatályos rendelkezései szerint a hitelező vagy - az adós nevében - a felszámoló a felszámolás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól (6. §) annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetési képtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és

ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését. A (3) bekezdés szerint mentesül a felelősség alól az (1) bekezdésben említett vezető, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve intézkedésének kezdeményezése érdekében. Az (1) bekezdés szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták, vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.

A Cstv. 33/A. §-a a kártérítési tényállásának alapja a hitelezői érdekekkel ellentétes ügyvezetői tevékenység, mint jogellenes magatartás, míg az ügyvezető fenti magatartásával kötelezettségszegésével okozati összefüggésben bekövetkezett károsodás pedig a vagyonihiány.

A Cstv. 33/A. §-a meghatározza a perindításra jogosultak körét, azaz perindításra a hitelező és a felszámoló jogosult. A jelen pert a felszámoló kezdeményezte, így keresetösségi joggal rendelkezik.

A Cstv. 33/A. §-ában foglaltak alapján annak megítélése, hogy az ügyvezető tevékenysége a hitelezői érdekekkel ellentétes volt-e, milyen mértékű vagyonsökkenés hozható összefüggésbe a tevékenységével, bonyolult gazdasági kérdés. Az ilyen típusú perben éppen ezért általában könyvszakértői bizonyítással kell tisztázni, elsődlegesen azt hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet mikor állt be, majd pedig, hogy ezt követően milyen gazdasági események történtek, milyen vezetői magatartás felelt meg a hitelezői érdekek védelmének, továbbá mekkora a jogellenes vezetői magatartással okozott vagyonsökkenés pontos mértéke. A Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a felperest terhelte a Cstv. 33/A. § szerinti bizonyítási kötelezettség a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját, továbbá a hitelezői érdekekkel ellentétes alperesi ügyvezetői magatartás és a vagyonsökkenés mértéke közötti okozati összefüggés tekintetében, míg ezt követően az I., II. rendű alperest terhelte a bizonyítás a kimentés körében (Ítéletátlai Határozatok 2012/91. számú jogeset).

Elsődlegesen a bíróságnak tehát meg kell állapítania a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját. A fenyegető fizetéseképtelenség nem azonos a Cstv. 27. § (2) bekezdésében szabályozott fizetéseképtelenséggel. Ez utóbbi pénzforgalmi szemléleten alapul: ha az ott szabályozott bármely feltétel megvalósul, akkor az adós - függetlenül a fizetési szándékától, képességétől, tényleges vagyontól - fizetéseképtelenné minősül, ellene felszámolási eljárás indítható. Fenyegető fizetéseképtelenség esetén nem az a döntő, hogy van-e az adós olyan tartozása, amely alapján a Cstv. 27. § (2) bekezdése értelmében - erre irányuló kérelem esetén - fizetéseképtelenné minősülne, hanem az a lényeges, hogy az adós a tartozását esedékességkor képes-e megfizetni. Ha igen, de egyéb - például gazdasági stb. - okból nem akarja a követelés kiegyenlítését, a fenyegető fizetéseképtelenség nem áll fenn, jóllehet ebben az esetben ellene felszámolási eljárás azonban kezdeményezhető. Ha azonban a tartozás megfizetésére az esedékességkor nem képes, mert nincs elegendő pénzeszköze, akkor bekövetkezik a fenyegető fizetéseképtelenségi helyzet, és ha ezt a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták, vagy ésszerűen előre láthatták, ettől az időponttól kezdve a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint - a felszámolás megindulásától, mint feltételtől függően - beáll a személyes felelősség a hitelezőkkel szemben. A tartozás esedékességkor történő kielégítésének „képessége” elsősorban likvid pénzeszköz meglétét feltételezi, vagyis nem elegendő, ha az adós teljes vagyona - készpénzzé konvertálása esetén - egyébként fedezetet nyújtana a tartozások kielégítésére. A hangsúly evonatkozásban az esedékességkor történő kielégítésen van. Az adós vezetőinek folyamatosan figyelemmel kell tehát követniük a cég esedékes, lejárt tartozásait, és a cash flow kimutatást. A vezető döntésszabadsága

kiterjed arra, hogy a lejárt tartozásokat milyen sorrendben elégíti ki, ezt azonban csak addig az időpontig teheti meg, amíg előre látható, hogy az adós készpénzvagyona az összes lejárt és aktuálisan lejáró követelésre fedezetet nyújt (BDT 2013/3/48., ÍH 2013/38. számú jogeset).

Lényeges kérdés tehát a perben, hogy mikor állt be a fenyegető fizetéseképtelenség, ugyanis ezen időponttól kifejtett ügyvezetői magatartás szolgálhat alapul a Cstv. 33/A. §-ában szabályozott felelősség megállapítására. Az elsőfokú bíróság a perben szakértő kirendelése nélkül ezt az időpontot 2012. március 22. napjára tette, amely egybeesett **személy 1. neve** munkaviszonyának megszüntetésével. Bár a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének megállapításához általában szakértő bevonása szükséges, azonban, ha a perben rendelkezésre álló adatok egyértelművé teszik, ez az időpont szakértő nélkül is meghatározható. Az alperesek fellebbezésükben vitatták a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját, álláspontjuk szerint ez nem akkor következett be, amikorra azt az elsőfokú ítélet megállapította. A NAV felé fennálló tartozásról az alperesek ekkor még nem szereztek tudomást, ez a tartozás egyébként sem volt nagymértékű, és a munkaügyi perekből fakadó bérjellegű kötelezettségek végrehajthatatlansága is jóval később, 2013. év közepén vált nyilvánvalóvá.

Az I. rendű alperes előadása, valamint a perben tanúként meghallgatott könyvelő, **tanú neve** előadása alapján megállapítható, hogy az adós gazdálkodó szervezet egy bio-energia üzem létrehozására és működtetésére alakult, mely cél nem valósult meg, a gazdasági társaság egyéb gazdálkodó tevékenységet nem végzett, működését tagi kölcsönök révén alperesek biztosították.

Az ítéletábra által hivatalból beszerezett 2012. évre vonatkozó társasági vagyonszármazéki adatai szerint az adós gazdálkodó szervezet 2012. január 1. napján 444.000,- Ft készpénzzel, 257.000,- Ft követeléssel és 10.404.000,- Ft befektetett eszközzel rendelkezett, de rövidlejáratú kötelezettsége már ekkor jelentős, 17.467.000,- Ft volt. Az év végére tárgyi eszköz állománya teljesen megszűnt, követelése 237.000,- Ft-ra lecsökkent, pénzeszközzel pedig már egyáltalán nem rendelkezett, míg rövid lejáratú kötelezettsége még mindig 4.273.000,- Ft volt.

A 2012. március 22. napján közölt felmondás időpontjában az ügyvezetőknek mindenképpen tudniuk kellett azt, hogy a munkavállalónak a március, április, május hónapra járó munkabért még meg kell fizetniük. A munkavállalónak havi bruttó bére ekkor 402.000,- Ft volt. Ez járulékaival együtt kb. 2.000.000,- Ft összegű terhet rótt az adós gazdálkodó szervezetre, ezt a felmondás időpontjában ésszerű előrelátással az alpereseknek figyelembe kellett venniük. Ezen túlmenően az adóhatóság, bár csak 2012. április 20-án kísérelte meg beszédési megbízást benyújtani az adós gazdálkodó szervezet számlájára, azonban ez a tartozás a cég, mint munkáltató bérterheivel állt összefüggésben, mely fizetési kötelezettség az adós által benyújtott bevételek révén keletkezett. Alperesektől elvárható volt, hogy az ügyvezetőváltás során a cég kötelezettségeiről pontos tájékoztatást kérjenek a korábbi ügyvezetőtől. Így 2012. március 22-én már az 500.000,- Ft körüli korábbi időszakból származó fizetési kötelezettséget is ismerniük kellett. Ezen túlmenően a két gépjárműből az egyikre lízingszerződés állt fenn tehát minden bizonnyal folyamatos lízingdíj fizetési kötelezettség is terhelte ekkoriban az adós céget. Figyelemmel arra, hogy az adós gazdálkodó szervezet tevékenységet nem végzett, és 2011. január 1-jén pénzeszköz állománya 444.000,- Ft volt, és ezt követően csak a felmondás után értékesítette gépjárműveit (tárgyi eszközeit), mindezek egybevetésével bizonyosan megállapítható, hogy az adós gazdálkodó szervezet 2012. március 22. napjától már nem rendelkezett olyan likvid vagyonnal, melyből a már esedékessé vált köztehetartozást, aktuális lízingdíjakat és a felmondás miatt előreláthatóan esedékessé váló munkabért és járulékait esedékességgel megfizesse, tehát ekkor már bizonyosan fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Azaz az elsőfokú bíróság - szakértő bevonása nélkül - helyesen állapította meg a fizetéseképtelenség időpontját. Ezen időponttól kezdődően vizsgálhatóak azon magatartások, amelyek a gazdálkodó szervezet vagyonát érintik.

A Cstv. 33/A. §- szerinti vagyonsökkenés, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követő időszakra nézve az aktív vagyon csökkenését jelenti. A vagyonsökkenés akkor is bekövetkezhet, ha egyébként a vagyon csökkenésével járó ügylet eredményeként egyes hitelezői követelések akár meg is szűnnek (Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.344/2011/2.számú döntés, Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.229/2014/3.számú döntés). Ezen túlmenően vagyonsökkenést okoz a társaság tartozásának növekedése, illetőleg a követelések behajtásának elmulasztása (Fővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.706/2013/3.számú döntés), és vagyonsökkenést okoznak a fiktív, illetőleg aránytalan kötelezettségvállalást eredményező szerződések is (Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.431/2013/2. számú döntés, ÍH 2014/35. számon közzétett eseti döntés).

A felperes állítása szerint az I. és II. rendű alperes, mint ügyvezető részére történt tagi kölcsön visszafizetés vagyonsökkenést eredményezett.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte után a tag részére az általa nyújtott kölcsön visszafizetése nem a hitelezői érdekeket szolgálja. A társaság hitelezőinek érdeke azt kívánja meg, hogy az I., II. rendű alperesi tagra saját - a csődtörvény kötelező kielégítési sorrendre vonatkozó szabályai folytán „hátrasorolt” - követeléséhez másokat megelőzően ne jusson hozzá és ezzel a társaság más hitelezők kielégítésére szánható vagyonát ne csökkentse (BDT 2013/2881. számú jogeset). Az nem kétséges, hogy számviteli szempontból a társaságnak nyújtott tagi hitel és a más, harmadik személyekkel, mint hitelezőkkel szembeni tartozás ugyanúgy a céggel szembeni követelésnek minősül, a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szabályozott magatartás szempontjából azonban másként kell megítélni a kívülálló hitelezőt és a társaság tagjait, mint a tagi kölcsönök nyújtó és ezáltal a társaság hitelezőjévé váló személyeket. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésnek nem vitásan az a célja, hogy a külső hitelezők az adós társasággal gazdasági kapcsolatban álló személyek érdekeit, ezáltal a gazdasági élet biztonságát szolgálja. A tagok által nyújtott kölcsönnek a társaság vagyonából történő visszafizetése szükségképpen megghiúsítja a többi „külső” hitelező - jelen esetben a munkavállaló és köztartozást behajtani hivatott adóhatóság - teljes körű kielégítését (Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.011/2010/4. számú határozat).

A fentiek alapján tehát megállapítható, hogy a tagi kölcsön visszafizetésével a felperesnél vagyonsökkenés következett be.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdés alapján indított megállapítási pereknél mindenképpen szükséges azonban megjelölni azt, hogy az ügyvezetői magatartással összefüggésben milyen mértékű vagyonsökkenés következett be az adós gazdálkodó szervezetnél, ugyanis a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésén alapuló megállapítási perek lefolytatását követően marasztalási pert - a perbeli jogvitára még hatályos - Cstv. 33/A. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a ki nem elégített követelések erejéig a hitelezők indíthatnak. Az ügyvezetők felelőssége csak az általuk kifejtett magatartással okozati összefüggésben bekövetkezett vagyonhiány erejéig áll fenn, nem a hitelezők teljes követelésének erejéig. Etekintetben indokolt volt az elsőfokú bíróság ítéletének kiegészítése. A felperes a másodfokú eljárás során maga is a tagi kölcsönök visszafizetését minősítette vagyonsökkenésének, ezért az ítéltábla az ítélet rendelkező részében a vagyonsökkenés mértékét 4.020.000,- Ft-ban rögzítette, ennyiben megváltoztatva, és átszövegezve az elsőfokú ítélet rendelkezéseit (Pp. 253. § (2) bekezdés).

Az alperesek kimentésként arra hivatkoztak, hogy minden szükséges, elvárható intézkedést megtettek. E körben a vezető tisztségviselőt bizonyítás terhelte, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében (Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.344/2011/2. számú döntés, Fővárosi Ítéltábla Gf.XI.40.706/2013/3. számú döntés). A tagi kölcsön visszafizetése nyilvánvalóan nem minősülhet a külső hitelezői érdekekkel egyező magatartásnak,

ezen túlmenően pedig nem hivatkoztak az alperesek arra, hogy milyen egyéb konkrét vagyonvédelmi intézkedéseket tettek. Mindezek alapján a kimentés körében előadottak nem eredményezhetik az ügyvezetői felelősség alóli mentesülést.

A korábbi ügyvezető perben állásának szükségességét hangsúlyozó fellebbezési hivatkozással ellentétbe az ítéletábra az elsőfokú bíróság jogi álláspontját osztja, és hangsúlyozza a helyesen alkalmazott bírói gyakorlatot, mely szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét megelőző ügyvezetői magatartás irreleváns a Cstv. 33/A. §-ára alapított kereset elbírálása szempontjából.

Megjegyzendő, hogy egyoldalú alperesi indítvány esetén nincs mód további, új alperes perbevonására, erre a Pp. 64. § (2) bekezdése kizárólag a felperesnek biztosít lehetőséget. Az elsőfokú bíróság ezért eljárásjogi szabálysértést sem követett el, amikor figyelmen kívül hagyta a korábbi ügyvezető alpereskénti perbevonására irányuló alperesi indítványt.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával kisebb részben megváltoztatta, meghatározta a felperesi társaság vagyonsökkenésének mértékét, amely az egyetemlegesen felelős alperesek jogellenes magatartásával áll okozati összefüggésben. A felelősség ugyanis csak az ügyvezetőnek felróható, a külső hitelezők érdekeivel ellentétes magatartás miatt bekövetkezett vagyonsökkenés mértékéig terjedhet (BDT 2012/2619. szám alatt közzétett eseti döntés).

Egyebekben, a perköltségre, valamint az illetékfizetési kötelezettségre vonatkozóan helytálló ítéleti rendelkezéseket helybenhagyta.

Az alperesek érdemi fellebbezése eredménytelen volt, ezért a Pp.78. § (1) bekezdése alapján kötelesek a jogi képviselővel eljáró felperesek másodfokú eljárási költségének megtérítésére (32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdés és (5) bekezdés)..

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket ugyancsak a másodfokú eljárásban pervesztes alperesek kötelesek az állam részére külön felhívás nyomán megtéríteni a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, valamint 15. § (1) és (3) bekezdései szerint.

S z e g e d, 2015. szeptember 17.

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó sk.
a tanács elnöke

. Dobler László sk.
előadó bíró

. Béri András sk.
táblabíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő